

Zdarzyło się dziś... 15 listopada

Od 15 listopada 1982 r. do 24 listopada 1982 r. przed Sądem Wojewódzkim we Wrocławiu toczył się w trybie doraźnym proces przeciwko jednemu z najwybitniejszych przywódców „Solidarności” Władysławowi Frasyniukowi.

Prokuratura oskarżyła Frasyniuka o to, że od 13 grudnia 1981 r. do 5 października 1982 r., jako przewodniczący NSZZ „Solidarność” Dolny Śląsk i członek Prezydium Komisji Krajowej, mimo zawieszenia działalności związkowej, kontynuował ją poprzez utworzony i kierowany przez siebie nielegalny Regionalny Komitet Strajkowy.

Składowi sędziowskiemu przewodniczył sędzia Bogusław Włoczewski, oskarżał prokurator J. Kaucz, obrońcami byli adwokacki: Stanisław Afenda i Henryk Rossa.

21 listopada 1982 r. adw. Stanisław Afenda wygłosił pamiętne przemówienie, które zostało nagrane.

"Proszę wysokiego Sądu, obrona oskarżonych o naruszenie przepisów dekretu z 12 grudnia 1981 r. o stanie wojennym, jest często siłą rzeczy, obroną nie tylko tych osób, ale także obroną myśli i postaw, które mają odwagę reprezentować. Zdajemy sobie wszyscy sprawę z tego, że ci ludzie, do których także należy Władysław Frasyniuk, nie są przestępcami w zwykłym tego słowa znaczeniu, że odpowiadają w gruncie rzeczy za to, że mieli odwagę ujawnienia i manifestowania swoich myśli i przekonań. Można się zastanowić nad tym, czy jest rzeczą słuszną, aby pod koniec XX wieku trzeba ponosić kamą odpowiedzialność za to, że się inaczej myśli, że nie zgadza się z tym, co oficjalnie do wierzenia się podaje — jeśli postawa taka nie wyraża się gwałtem, ani siłą, ani przemocą, jeśli jedyną bronią jest słowo mówione lub słowo pisane." - powiedział na wstępie mowy adw. Afenda. (fragment z zapisu magnetofonowego sporządzonego przez Bogusława Wiśniewskiego)

Ówczesny szef dolnośląskiej Solidarności, Władysław Frasyniuk, za działalność opozycyjną został skazany na sześć lat więzienia.

Adwokat Stanisław Afenda (1923 - 1990), syn i wnuk adwokata. Podczas okupacji pracował jako

robotnik i stróż nocny. W 1943 r. w związku z uczestnictwem w działalności podziemnej aresztowany przez gestapo przebywał w hitlerowskim więzieniu przy ul. Montelupich w Krakowie. Studiował na Wydziale Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego. W latach 1948 - 1949 odbył aplikację sądową przy Sądzie Okręgowym we Wrocławiu. Od 1 kwietnia 1949 r. do 30 czerwca 1951 r. pracował w Prokuraturii Generalnej RP.

W latach 1951-1954 pracował jako radca prawny, pod koniec 1954 roku został wpisany na listę adwokatów wrocławskich. Pracował w Zespołach Adwokackich, początkowo w Lubaniu, następnie w Bolesławcu a od 1957 r. w Zespole Adwokackim nr 5 we Wrocławiu, którego kierownikiem został w 1958 r.

Całym sercem oddany był samorządowi adwokackiemu. W latach 1964 - 1973 pełnił funkcję wicedziekana Rady Adwokackiej we Wrocławiu. Od 1969 r. był rzecznikiem dyscyplinarnym, zaś latach 1983 - 1989 - dziekanem Okręgowej Rady Adwokackiej we Wrocławiu. W samorządzie pełnił też funkcje członka Naczelnej Rady Adwokackiej. Był sędzią Trybunału Stanu oraz członkiem Komisji Praworządności Zarządu Głównego Zrzeszenia Prawników Polskich.

Był wybitnym cywilistą, wychowawcą wielu pokoleń adwokatów. Miał opinię erudyty, człowieka renesansu o szerokich zainteresowaniach, takich jak kultura, sztuka, muzyka poważna oraz historia. Był wielkim patriotą, o niezwykłej odwadze cywilnej i nieugiętości przekonań. Należał do Wrocławskiego Komitetu Obywatelskiego „Solidarność”. Pamiętany jako bezgranicznie oddany w służbie pokrzywdzonym w obronie praw i wolności obywatelskich, odważny i żarliwy obrońca osób represjonowanych w okresie stanu wojennego. Był szykanowany przez władze komunistyczne. Odznaczony Złotą Odznaką Adwokatury oraz Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Zmarł w dniu 5 maja 1990 r. we Wrocławiu. W dniu 3 maja 2009 r. odznaczony pośmiertnie przez Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski.